

บทที่ 1

บทนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมในการเลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้องมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมการเลี้ยงโค ทำให้ต้องมีการจัดการด้านอาหารเพื่อให้มีโภชนาที่จำเป็นสำหรับร่างกาย สัตว์อย่างครบถ้วนและเพียงพอต่อความต้องการ โดยธรรมชาติอาหารที่สำคัญของโคคือ อาหาร หนાય และต้องเป็นอาหารหนાયที่มีคุณค่าทางโภชนาสูงพอสมควร เมื่อโคกินเข้าไปแล้ว จะได้รับ คุณค่าทางอาหารเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ซึ่งจะสามารถมีชีวิต และเจริญเติบโตได้เป็น ปกติ ดังนั้น เกษตรกรที่เลี้ยงโคต้องเตรียมพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ และทำแปลงปลูกให้พอเพียง กับจำนวนโคก่อนจะนำโคเข้ามาเลี้ยง การขาดแคลนพืชอาหารสัตว์เป็นผลทำให้การผลิตโคใน ประเทศลดลงทั้งปริมาณและคุณภาพ ปัญหานี้เกิดขึ้นทุกปีโดยเฉพาะในฤดูแล้ง หรือแม้แต่ในฤดู ฝนซึ่งเกษตรกรต้องใช้พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจต่าง ๆ ทำให้พื้นที่เลี้ยงสัตว์ไม่เพียงพอ ในขณะที่ผล ผลิตได้และวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรและผลผลิตได้จากโรงงานอุตสาหกรรมมีอยู่แล้ว ใน ปริมาณมาก บางชนิดมีคุณค่าทางอาหารสูง สามารถใช้เป็นอาหารสัตว์ได้โดยเกษตรกรอาจไม่ต้อง ซื้อ เช่น เศษมันฝรั่งจากโรงงาน มันฝรั่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญในภาคเหนือ ซึ่งแหล่งปลูกมันฝรั่ง ที่สำคัญอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่และตาก ซึ่งมีผลผลิตรวมกันประมาณร้อยละ 90 ของผลิตทั้งหมด นอกจากนี้ ยังมีการผลิตมันฝรั่งในจังหวัดลำพูน ลำปาง เชียงราย การปลูกมันฝรั่งในประเทศไทย มี 2 ประเภทคือ มันฝรั่งสำหรับบริโภคสด และมันฝรั่งแปรรูปส่งโรงงาน (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2551) มันฝรั่งส่วนใหญ่จะถูกนำมาแปรรูปที่ บริษัท เป๊ปซี่-โคล่า (ไทย) เทรดคิง จำกัด อำเภอมือง จังหวัด ลำพูน เศษเหลือจากโรงงานมีทั้งผลของมันฝรั่งที่ไม่ได้ขนาด เปลือกมันฝรั่ง และเศษมันฝรั่งที่เหลือ จากการคัดและการตัดแต่ง ซึ่งมีปริมาณเศษเหลือทั้งหมดประมาณ 30 ตันต่อสัปดาห์ในช่วงนอก ฤดูกาลให้ผลผลิต และ 50 ตันต่อวันในช่วงฤดูกาลให้ผลผลิต ซึ่งถือว่าเป็นผลพลอยได้จากโรงงาน อุตสาหกรรมที่เกษตรกรสามารถนำมาใช้เป็นอาหารสัตว์ได้ การใช้เปลือกมันฝรั่ง เศษมันฝรั่ง และ หัวมันฝรั่งคั้ดทิ้ง มาใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์น่าจะเป็นอีกแนวทางเลือกหนึ่งของเกษตรกร

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาการใช้เปลือกมันฝรั่ง เศษมันฝรั่ง และหัวมันฝรั่งคั้ดทิ้ง ในอาหารโคต่อ กระบวนการหมัก และการย่อยได้ของโคชนะ ในกระเพาะรูเมน และ สมรรถภาพการผลิต ของ โคเนื้อ เพื่อเปรียบเทียบว่าส่วนใดมีประสิทธิภาพที่ดีที่สุด เหมาะแก่การนำมาเสริมในอาหาร โค

1.2 ประโยชน์ที่จะได้รับการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงผลของการเสริมเปลือกมันฝรั่ง เศษมันฝรั่ง และหัวมันฝรั่งคั้ดทิ้ง ต่อ กระบวนการหมักในกระเพาะรูเมน
2. ทำให้ทราบถึงค่าการย่อยได้ของเปลือกมันฝรั่ง เศษมันฝรั่ง และหัวมันฝรั่งคั้ดทิ้ง
3. เพื่อสามารถนำ เปลือกมันฝรั่ง เศษมันฝรั่ง และหัวมันฝรั่งคั้ดทิ้ง ที่เป็นผลพลอยได้ จากโรงงานอุตสาหกรรม ไปใช้ประโยชน์ในการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้องเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี และ สามารถนำไปส่งเสริมแก่เกษตรกรต่อไป